

Krysztyna Duraj-Nowakowa
ORCID: 0000-0002-9580-9552
Akademia Ignatianum w Krakowie

Wdrażanie studentów pedagogiki do studiowania i pracy zawodowej

Introducing the Pedagogy Students to Study and Work

Barbara Kłasińska, *Warsztat pracy oraz nauki studentów pedagogiki*, Wydawnictwo Uniwersytetu Jana Kochanowskiego, Kielce 2017, ss. 254.

Pragnę przybliżyć nową publikację ze świętokrzyskiego uniwersytetu im. Jana Kochanowskiego, gdzie opublikowano książkę, którą z przekonaniem rekomenduję. Powodów jest wiele. Oto zachęcam do osobistej lektury tej najnowszej książki (antydatowanej, wyszła bowiem w maju 2018 r.), ponieważ ma ona walory samokształceniowe, doskonalące i doksztaleniowe. Na bogatym materiale literaturowym (dowody w Bibliografii, s. 189–206) i doświadczeniach wieloletniej praktyki, zarówno nauczycielskiej jak i nauczycielki akademickiej, dr Barbara Kłasińska oparła monografię mającą walory podręcznika akademickiego.

Imponująca jest zawartość książki, bardzo starannie przemyślonej i skomponowanej w system trzech rozdziałów (każdy z proporcjonalnymi trzema podstrukturami):

1. Specyfika środowiska akademickiego oraz wybranych form i metod kształcenia w szkole wyższej,
2. Osoba i zadania studenta w procesie kształcenia w szkole wyższej,
3. Organizacja warsztatu pracy i nauki studentów pedagogiki.

SPI Vol. 21, 2018/4
ISSN 2450-5358
e-ISSN 2450-5366

Tę klasycznie troistą strukturę rozprawy dopełniają Wstęp, Zakończenie i bogate Aneksy: 1) Programy wybranych przedmiotów studiów pedagogicznych, 2) Inwentarz pojęć pedagogicznych (w wyborze), 3) Recenzje publikacji pedagogicznych. Systemowość w pedagogice na przykładach.

Szacunek budzi wieloletnia dbałość Autorki o zastosowanie podejścia i metodologii systemologicznej w pracach tak studyjnych jak i empirycznych, dydaktyczno-wychowawczych oraz pisarskich⁴⁴. Na każdym z tych pól aktywności szuka bowiem rezerw szerszego i pogłębionego poznania i profesjonalnej aktywności.

Ciekawe jest – wglądając w szczegółowy wykaz publikacji Autorki – obserwować drogę, już kilku dziesiątków lat od studiów magisterskich przez doktorat po czasy podoktorskie, systematycznej pracy nauczycielskiej i akademickiej nad dojrzewaniem do samodzielności profesjonalnej i naukowej, osobowej i społeczno-pedagogicznej. Serce rośnie, gdy jako promotorka magisterium i doktoratu mogę obserwować takie postępy, taki wzrost w pracach własnych i z nami – zespołowych. Trwałość pasji i zabiegów otwiera nowe perspektywy.

Zatrzymam nieco bliżej uwagę czytelników – zachęcając do lektury osobistej – na rozdziale trzecim, ponieważ jego treści i układ najbliższe są potrzeb adresatów⁴⁵. I tak Autorka przybliży swoistość warsztatu pracy, dodam: nie tylko studentów, ale i (w zasadnym domyśle) czynnych już zawodowo nauczycieli. Czyni to dogłębnie i rozlegle. Jako jedno z głównych słów kluczowych książki, termin ten scharakteryzowała w świetle publikacji z przeszłości, które stanowią fundament definicji, jak i w świetle najnowszych publikacji, które dookreślają sens tego pojęcia nie tylko w § 3.1. Swoistość, składniki i funkcje warsztatu (w działalności pedagogów), ale doprecyzowuje w § 3.2. Warunki materialno-techniczne warsztatu pracy (s. 117–133). Ta baza dla wyjścia do kolejnych kwestii posłużyła za trampolinę dla trzech kolejnych problemów:

⁴⁴ Zob. B. Klasińska, *Kształtowanie zainteresowań kulturą ludową uczniów klas trzecich przez systemowe integrowanie zajęć*, Kielce 2011; *Szkice systemowych ujęć pedagogiki*, red. M. Kaliszewska, B. Klasińska, Kielce 2010.

⁴⁵ Por. krótszy wariant mojej recenzji niniejszej książki na użytek metodyczny w krakowskim czasopiśmie nauczycielskim „Hejnał Oświatowy” 2018, nr 8–9 (175), s. 32–33.

- 3.1. Kształtowanie wybranych umiejętności warsztatowych (s. 134–166).
- 3.2. Procedura przygotowania do egzaminów (s. 167–173).
- 3.3. Przydatność komputera w procesie studiowania pedagogiki (s. 174–182).

Na uwagę zasługuje, że spośród tych rozdziałów § 3.3. o kształtowaniu wybranych umiejętności został ponadto uszczegółowiony do trzech kwestii:

- 3.3.1. Umiejętność studiowania literatury przedmiotu.
- 3.3.2. Sporządzanie notatek z lektur.
- 3.3.3. Pisanie i redagowanie prac pisemnych.

Zwracam na to uwagę, albowiem te kwestie stanowią rdzeń prac samokształceniowych, kształcących i doskonalących pedagogów.

Ośmielam się jednak zauważyć, że książka jest adresowana do studentów pedagogiki, ale ma przydatność dla studentów w ogólności, co najmniej – dla studentów-przyszłych nauczycieli. Bowiem praca nad swoją edukacją, i to przez całe życie, jest swoista dla każdego człowieka. Absolwenta studiów wyższych to więc szczególnie obliuguje.

Jednak tutaj dla grona naukowych adresatów zatrzymam się jeszcze na walorach książki, które mają wkład i znaczenie w dyscyplinę pedagogiczną *Pedagogika szkoły wyższej*. Dzieło to bowiem zawiera skutki zabiegów Autorki o uładzenie wiedzy z tego nadrzędnego zakresu nt. słów kluczowych rozprawy – tej problematyce przeznaczyła dwa pierwsze rozdziały. Wspominam o tym, ponieważ inny jest tok rozumu ludzkiego, inny zaś – sztuki/warsztatu pisarskiego. Wysłałam od konkretów przydatnych na co dzień w nauczycielskiej praktyce, obecnie zaś proszę o uwagę dla rozdziału o specyfice środowiska akademickiego. Nie jest to obszar (przeestrzeń) współcześnie scharakteryzowany wystarczająco, dlatego efekt starań w tej książce ma znaczenie tak pedagogiczne, jak i społeczne. Szczególnej wymowy i aktualności nabiera on w roku dyskusji i koncyptowania tzw. *Konstytucji dla Nauki*. Autorka zwięźle dotyka trzech koniecznych kwestii:

- Uczelnia jako środowisko formujące studenta.
- Wybrane formy i metody kształcenia w szkole wyższej.
- Etyka i etykieta studiowania (rzadko uwzględniana – przyp. KDN) – s. 7–56.

Dopełnia te zagadnienia problem osoby i zadań studenta w procesie kształcenia w szkole wyższej (s. 57–116), gdzie dr Barbara Kłasińska koncentruje się na trzech kwestiach:

1. Charakterystyka „wieku studiów”.
2. Wartości, aspiracje i orientacje życiowe studentów.
3. Student jako uczeń i nauczyciel siebie samego (zwracam tu uwagę na oryginalność podejścia Autorki – przyp. KDN).

Z tych względów sugeruję osobiste lektury, owocne przemyślenia wokół tematyki książki i własne PT czytelników próby zastosowań zdobytej wiedzy. Rekomendowana książka zapełnia bowiem lukę w piśmiennictwie przedmiotu, ale też otwiera nowe horyzonty naszych prac zawodowych i naukowych oraz dydaktycznych.

ADRES DO KORESPONDENCJI:

Prof. dr hab. Krystyna Duraj-Nowakowa
Akademia Ignatianum w Krakowie
Wydział Pedagogiczny
Instytut Nauk o Wychowaniu
e-mail: krystyna.duraj-nowak@ignatianum.edu.pl